

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

شامل: قوانین - مذاکرات مجلس شورای اسلامی - رویه‌های قضائی - عهدنامه‌ها - آئیننامه‌ها
تصویب‌نامه‌ها - تصمیم‌نامه‌ها - اساسنامه‌ها و آگهیها

تک شماره ۱۰۰ تومان

WWW.RRK.IR
WWW.DASTOUR.IR

صفحه	دستگاه اجراء کننده	تاریخ تصویب	عنوان مندرجات (قوانین و مقررات و مصوبات آراء وحدت رویه)
۱	وزارت آموزش و پرورش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	۱۳۹۴/۲/۲	قانون تفسیر قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش
۲	قوه قضائیه	۱۳۹۴/۲/۲۲	آیین‌نامه نحوه و سطح دسترسی به پایگاه محکومان قاچاق کالا و ارز
۲	شورای اسلامی شهر کرمانشاه	۱۳۹۴/۱/۲۴	رای شماره ۵۸ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال مواد ۵۵ و ۵۶ مصوبه سی و سومین جلسه شورای اسلامی شهر کرمانشاه در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری
۳	شورای اسلامی شهر شیراز	۱۳۹۴/۱/۲۴	رای شماره ۵۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال مصوبه شماره ۳۶۲۷۲-۱۳۹۲/۹/۱۳ شورای اسلامی شهر شیراز در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری راجع به اخذ بهای خدمات از بانکها و صندوقهای قرض‌الحسنه و سایر مؤسسات مالی و اعتباری در شیراز
۴	ستاد اجرایی مبارزه با مواد مخدر دادستانی کل کشور	۱۳۹۴/۱/۳۱	رای شماره‌های ۶۰ الی ۶۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع ابطال ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۷ ستاد اجرایی مبارزه با مواد مخدر و ابطال بخشنامه‌های شماره ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱ - ۱۳۸۸/۱۰/۱۹ و شماره ۱۴۰/۹۱۱/۲/۴۷۱/۹۱ - ۱۳۹۱/۵/۲۱ دادستان کل کشور
۷	شعب دیوان و سایر مراجع اداری	۱۳۹۴/۱/۳۱	رای شماره ۶۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع صدور رای ایجاد رویه در خصوص مرخصی زایمان از ۶ ماه به ۹ ماه
۸	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور صندوق توسعه ملی	۱۳۹۳/۱۲/۲۳	مصوبات هیأت امنای صندوق توسعه ملی و اصلاحیه‌های آن در خصوص تعیین میزان کارمزد بانک‌ها در امر سپرده‌گذاری منابع صندوق نزد بانک‌ها

گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۴/۲/۲ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می‌گردد.
رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۲۰۳۷۴
وزارت آموزش و پرورش - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، به پیوست «قانون تفسیر قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش» که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۴/۲/۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه

قوانین و مقررات عمومی

شماره ۵۱۰/۹۲۲۷
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی
ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران
در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون تفسیر قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش که با عنوان طرح یک فوریتی به مجلس شورای اسلامی تقدیم

شماره ۵۱۰/۹۲۲۷ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجراء ابلاغ می‌گردد.

رئیس جمهور - حسن روحانی

قانون تفسیر قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش موضوع استفساریه:

آیا دانشجویان ورودی آزمون کاردانی به کارشناسی سال ۱۳۸۸ دانشکده‌های تربیت دبیر مشمول قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۹۱/۷/۱۹ می‌باشند؟

پاسخ:

بلی، دانشجویان ورودی آزمون کاردانی به کارشناسی سال ۱۳۸۸ دانشکده‌های تربیت دبیر مشمول قانون الحاق دو تبصره به ماده (۱۷) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق‌التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۹۱/۷/۱۹ می‌باشند.

تفسیر فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوم اردیبهشت‌ماه یک‌هزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۴/۲/۹ به تأیید شورای نگهبان رسید. رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

شماره ۹۰۰۰/۱۱۵۶۹/۱۰۰
مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور

تصویر آیین‌نامه «نحوه و سطح دسترسی به پایگاه محکومان قاچاق کالا و ارز» به شماره ۹۰۰۰/۱۱۵۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۴/۲/۲۲ ریاست محترم قوه قضائیه جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - محسن محدث

شماره ۹۰۰۰/۱۱۵۲۰/۱۰۰

آیین‌نامه نحوه و سطح دسترسی به پایگاه محکومان قاچاق کالا و ارز
ماده ۱- در اجرای ماده ۷۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲، آیین‌نامه نحوه و سطح دسترسی به پایگاه محکومان قاچاق کالا و ارز به شرح مواد آتی است:
ماده ۲- واژه‌های اختصاری به کاررفته در این آیین‌نامه به شرح زیر می‌باشد:
الف) پایگاه: پایگاه اطلاعات محکومان قاچاق کالا و ارز
ب) سامانه: سامانه ثبت پرونده‌ها و اطلاعات مربوط به آن در قوه قضائیه و سازمان تعزیرات حکومتی

ج) محکومان: محکومان جرائم قاچاق کالا و ارز
د) شعب: شعب دادسرا، دادگاه و تعزیرات حکومتی که به جرائم قاچاق کالا و ارز رسیدگی یا احکام صادره را اجراء می‌نمایند.

ه) محکومیت: محکومیت‌های قطعی مربوط به جرائم قاچاق کالا و ارز
ماده ۳- انتقال اطلاعات از سامانه‌ها می‌بایست مطابق شرایط زیر انجام شود:
الف) پس از ثبت احکام قطعی در شعب، اطلاعات محکومان در پایگاه قرار گیرد.
ب) علاوه بر مشخصات فردی محکومان، وضعیت اجرای حکم و در صورت عدم اجراء، علت آن مشخص باشد.

ج) تولید و توسعه نرم‌افزارهای کاربردی، گزارشی، اطلاع‌رسانی و غیره بر روی این اطلاعات و خدمات آن بایستی بر اساس سطوح دسترسی تعیین شده در این آیین‌نامه و با تأیید مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه صورت گیرد.

د) دسترسی مراجع ذی‌صلاح به پایگاه به صورت برخط و از طریق سامانه‌های الکترونیکی باشد؛ به نحوی که برای انتقال اطلاعات یا دسترسی شعب و مقامات ذی‌ربط به پایگاه نیازی به مکاتبه و استعلام نباشد.
ه) اطلاعات پایگاه روزآمد باشد.

و) ذخیره‌سازی این اطلاعات در سایر پایگاه‌ها به صورت موقت یا دائم ممنوع است.
تبصره: حسب مورد اطلاعات محکومیت‌هایی که در پایگاه ثبت نشده‌اند یا اطلاعات آنها کامل نیست، در اسرع وقت توسط مراجع قضایی و تعزیرات حکومتی در پایگاه ثبت و تکمیل شود.

ماده ۴- دسترسی شعب به پایگاه، صرفاً محدود به اطلاعات اشخاصی است که پرونده آنان نزد این شعب مطرح بوده و نام متهم یا محکوم در پرونده مربوط ثبت شده باشد.

ماده ۵- مقاماتی که به کل اطلاعات پایگاه دسترسی دارند به شرح زیر می‌باشند:
الف) دادستان کل کشور.

ب) معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه.
ج) نماینده قوه قضائیه در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز.
د) وزیر دادگستری.

ه) رئیس سازمان تعزیرات حکومتی.
و) معاون حقوقی و نظارت سازمان تعزیرات حکومتی.

ز) معاونان مقامات مذکور در امور مربوط به قاچاق کالا و ارز.

ماده ۶- مقامات مشروحه ذیل به سوابق محکومیت اشخاصی که حداقل یک محکومیت در حوزه قضایی محل مأموریت آنان ثبت شده باشد، دسترسی دارند:

الف) رئیس کل دادگستری استان.

ب) رئیس کل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مرکز استان.

ج) دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان.

د) دادستان عمومی و انقلاب شهرستان.

ه) مدیرکل تعزیرات حکومتی استان.

و) رئیس اداره تعزیرات حکومتی شهرستان.

ز) معاونان مقامات مذکور در امور مربوط به قاچاق کالا و ارز.

ماده ۷- هرگونه دسترسی غیرمجاز به پایگاه یا بهره‌برداری خارج از ضوابط قانونی و مقرراتی از آن، ممنوع و حسب مورد مشمول مسئولیت‌های کیفری و مجازات‌های مقرر در قوانین و مقررات جزایی و اداری مربوط می‌باشد.

تبصره: در صورتی که این اقدام بر اثر سهل‌انگاری یا عمد کاربران مجاز باشد شخصی که عمل وی موجب دسترسی به اطلاعات شده نیز مشمول مقررات مذکور خواهد بود.

ماده ۸- در صورت ضرورت ممکن است به حسب مأموریت‌های خاص که به یک مرجع داده می‌شود، دسترسی یا میزان آن با تأیید ریاست قوه قضائیه یا مقام مجاز از سوی او تغییر نماید.

ماده ۹- این آیین‌نامه در ۹ ماده و ۲ تبصره در تاریخ ۱۳۹۴/۲/۱۵ پانزدهم اردیبهشت نود و چهار به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید.

رئیس قوه قضائیه - صادق آملی لاریجانی

شماره ۶۹۸/۹۳

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۴/۱/۲۴ شماره دادنامه: ۵۸ کلاس پرونده: ۶۹۸/۹۳
مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
شاکلی: اداره کل حقوقی و دعاوی بانک ملی ایران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مواد ۵۵ و ۵۶ مصوبه سی‌وسومین جلسه شورای اسلامی شهر کرمانشاه جهت سال ۱۳۹۳ در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

گردش کار: اداره کل حقوقی و دعاوی بانک ملی ایران به موجب لایحه شماره ۶۶۷۷۳/۹۹۴۶-۱۳۹۳/۷/۲۰ اعلام کرده است که:

«احتراماً، در اجرای ماده ۸۸ و ماده ۹۲ قانون دیوان عدالت اداری به استحضار عالی می‌رساند: شورای اسلامی شهر کرمانشاه با صدور مصوبه‌ای مبادرت به وضع عوارض خدمات سالیانه بانکها و عوارض کسب و پیشه و مشاغل برای بانکهای دولتی در سال ۱۳۹۳ تحت عنوان عوارض و بهای خدمات افتتاح، استقرار و فعالیت سالیانه بانکها و... نموده و متعاقب طرح موضوع در کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری با اعلام این مطلب که عوارض مورد مطالبه منصرف از قانون نظام صنفی است کمیسیون مزبور را اقتناع به الزام بانک در پرداخت عوارض موصوف می‌نماید که بنا به دلایل و مستندات ذیل وضع عوارض مذکور برخلاف نصوص صریح قانونی است، لذا ابطال مصوبه مذکور در اجرای مواد مرقوم قانون دیوان عدالت اداری از محضر عالی مورد استدعاست.

ضمناً مزید استحضار اعلام می‌دارد دادنامه‌های شماره ۳۴۴-۱۳۸۸/۴/۳۰ و ۲-۱۳۸۹/۱/۱۶ و ۲۱۹ و ۲۲۰-۱۳۹۱/۴/۲۶ و ۷۲۴ الی ۷۵۹-۱۳۹۱/۱۰/۱۱ و ۲۵۴ الی ۲۶۰-۱۳۹۲/۴/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در همین خصوص صادر گردیده است.
۱- همان‌گونه که مستحضر می‌باشند به استناد ماده ۲ قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲ «فرد صنفی، هر شخص حقیقی یا حقوقی می‌باشد که در یکی از فعالیت‌های صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع، خدمات و خدمات فنی سرمایه‌گذاری کند و به عنوان پیشه‌ور و صاحب حرفه و شغل آزاد، خواه به شخصه یا با مباشرت دیگران محل کسبی دایر یا وسیله کسبی فراهم آورد...»

وفق ماده ۳ قانون مرقوم «واحد صنفی هر واحد اقتصادی که فعالیت آن در محل ثابت یا وسیله سیار باشد و توسط فرد یا افراد صنفی یا اخذ پروانه کسب دایر شده باشد واحد صنفی شناخته می‌شود.»

لذا با توجه به تعریف فرد صنفی (شخص حقیقی و حقوقی که به عنوان پیشه‌ور و صاحب حرفه و مشاغل آزاد فعالیت می‌نماید) بانکها پیشه‌ور و صاحب حرفه و شغل آزاد

رأی هیأت عمومی

نظر به این که به موجب آراء شماره ۳۴۴ - ۱۳۸۸/۴/۳۰، شماره ۲ - ۱۳۸۹/۱/۱۶، شماره ۲۱۹ و ۲۲۰ - ۱۳۹۱/۴/۲۶، ۱۳۹۱/۴/۲۶، ۷۲۴ الی ۷۵۹ - ۱۳۹۱/۱۰/۱۱ و ۲۵۴ الی ۲۶۰ - ۱۳۹۲/۴/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، مصوبات شورای اسلامی شهرهای کشور در خصوص اخذ عوارض از بانکها به علت این که شوراهای اسلامی شهر برای تصویب عوارض محلی صلاحیت دارند و این که حوزه فعالیت بانکها غیرمحمولی است ابطال شده است و مطابق ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ در صورت ابطال مصوبات رعایت مفاد رأی هیأت عمومی در مصوبات بعدی الزامی است و با عنایت به این که مصوبه تعرفه عوارض سال ۱۳۹۳ شورای اسلامی شهر کرمانشاه در بندهای ۵۵ و ۵۶ خلاف آراء پیش گفته هیأت عمومی دیوان عدالت اداری صادر شده است، مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۸۸ و ۹۲ قانون مذکور ابطال می شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدجعفر منتظری

شماره ۳۹/۹۴

شماره ۱۳۹۴/۲/۱۴

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۴/۱/۲۴ شماره دادنامه: ۵۹ کلاسه پرونده: ۳۹/۹۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: بانک توسعه تعاون

موضوع شکایت و خواسته: ابطال مصوبه شماره ۳۶۲۷۲ - ۱۳۹۲/۹/۱۳ شورای اسلامی شهر شیراز در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

گردش کار: بانک توسعه تعاون با نمایندگی حقوقی خانم زهرا ضیائی به موجب درخواستی که به شماره ۹۰۰۰/۲۱۱/۱۳۹۵۵۲/۲۰۰ - ۱۳۹۳/۱۱/۲۹ ثبت دفتر اندیکاتور هیأت عمومی شده اعلام کرده است که:

«ریاست محترم دیوان عدالت اداری

موضوع: درخواست اعمال ماده ۹۲ قانون دیوان عدالت اداری

با سلام و احترام:

به استحضار می‌رساند: شورای شهر شیراز از سال ۱۳۸۴ تاکنون دو مورد مصوبه با یک موضوع واحد تصویب کرده که مصوبه شماره ۱۴۷۳۱/ش - ۱۳۸۴/۱۰/۵، با موضوع «اخذ بها خدمات از بانکها، صندوقهای قرض الحسنه و سایر مؤسسات مالی اعتباری و دفاتر بیمهها» پس از طرح شکایت بانکهای ملی و سینا در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، طی دادنامه شماره ۷۲۴ الی ۷۵۹ - ۱۳۹۱/۱۰/۱۱ و با استناد به بند ۱ ماده ۱۹ قانون دیوان عدالت اداری با این شرح ابطال شده است: «مطابق بند ۱۶ از ماده ۷۶ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب سال ۱۳۷۵، تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن از جمله وظایف شوراهای اسلامی شهرهاست و حکم مقرر در تبصره ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷ دلالت بر آن دارد که شوراهای اسلامی شهر برای تصویب عوارض محلی صلاحیت دارند. با عنایت به مقررات فوق الذکر و این که حوزه فعالیت بانکها غیرمحمولی و کشوری است مصوبات شوراهای اسلامی شهرها به شرح مندرج در گردش کار خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات شوراهای اسلامی تشخیص و به استناد بند ۱ ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌شود.» که این امر در بند ۱ ماده ۱۲ قانون دیوان عدالت اداری جدید نیز با عنوان «رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات اشخاص حقیقی یا حقوقی از آیین‌نامه‌ها و سایر نظامات و مقررات دولتی و شهرداریها و مؤسسات عمومی غیردولتی در مواردی که مقررات مذکور به علت مغایرت با شرع یا قانون و یا عدم صلاحیت مرجع مربوط یا تجاوز یا سوء استفاده از اختیارات یا تخلف در اجرای قوانین و مقررات یا خودداری از انجام وظایفی که موجب تضییع حقوق اشخاص می‌شود.» مطرح شده است.

حال با تمامی توصیفات فوق الذکر و با وجود ابطال مصوبه مذکور توسط هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، شورای شهر شیراز با تصویب مصوبه‌ای جدید به شماره ۳۶۲۷۲ - ۱۳۹۲/۹/۱۳ و با همان موضوع «اخذ بها خدمات از بانکها، صندوقهای قرض الحسنه و سایر مؤسسات مالی اعتباری و دفاتر بیمهها» مجدداً اقدام به وضع عوارض برای بانکها کرده است. در واقع پرسش اصلی این است: با وجود این که مصوبه سال ۱۳۸۴ به دلیل این که شوراهای اسلامی صلاحیت تصویب عوارض محلی را داشته و نمی‌توانند برای بانکها که حوزه فعالیت آنها کشوری است عوارض تصویب کنند باطل شده است پس چرا باید این شوراهای مجدداً اقدام به تصویب عوارضی با همان مضمون کرده و برخلاف ماده ۹۲ قانون دیوان عدالت اداری و نیز نظریه تفسیری شورای نگهبان اقدام نمایند.

در پایان با عنایت به ماده ۹۲ قانون دیوان عدالت اداری که اشعار می‌دارد: «چنانچه مصوبه‌ای در هیأت عمومی ابطال شود، رعایت مفاد رأی هیأت عمومی در مصوبات بعدی، الزامی است. هر گاه مراجع مربوط، مصوبه جدیدی مغایر رأی هیأت عمومی تصویب کنند، رئیس دیوان موضوع را خارج از نوبت بدون رعایت مفاد ماده (۸۳) این قانون و فقط با

نبوده بلکه مطابق بند الف ماده ۳۱ قانون پولی و بانکی کشور شرکت سهامی عام می‌باشند و سرمایه بانکهای دولتی متعلق به دولت بوده و براساس لایحه قانونی اداره امور بانکها مصوب ۱۳۵۸ و سایر مقررات مربوطه اداره می‌شوند و بنابراین اطلاق صنف بر بانکها و مطالبه عوارض حق کسب و پیشه و مشاغل در تعارض با ماهیت قانونی و نوع فعالیت آنها می‌باشد.

۲- وحدت ملاک رأی شماره ۳۴۴ - ۱۳۸۸/۴/۳۰ و رأی شماره ۲ - ۱۳۸۹/۱/۱۶ و ۲۱۹ و ۲۲۰ - ۱۳۹۱/۴/۲۶ و ۷۲۴ الی ۷۵۹ - ۱۳۹۱/۱۰/۱۱ و ۲۵۴ الی ۲۶۰ - ۱۳۹۲/۴/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که از نظر موضوع کاملاً منطبق بر مسائل مبحث‌عنه بوده که در آراء مذکور مصوبات شورای اسلامی شهرهای مزبور با استناد بر مقررات ابطال گردیده است.

۳- به دلالت بند ب ماده ۳۰ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصوب ۱۳۷۳ وضع عوارض برای مؤسسات دولتی منوط به تصویب شورای اقتصاد است که در هیچ یک از مصوبات شورای شهراین امر ملاحظه نمی‌گردد.

۴- مفهوم و منطوق مواد ۱ و ۵ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه توسعه سوم اقتصادی و چگونگی برقراری وصول عوارض موسوم به قانون جمع عوارض بیانگر اختیارات شورای شهر در وضع و برقراری عوارض خارج از مقررات قانونی نسبت به بانکها نمی‌باشد و ایضاً اختیارات مندرج در بند ۱۶ ماده ۱۱ قانون تشکیلات و وظایف شهرداران مصوب ۱۳۷۵ نیز منوط به رعایت سایر شرایط و مقررات قانونی است.

۵ - حسب ماده ۵۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۴/۱ که عنوان می‌دارد «از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون... و سایر قوانین و مقررات خاص و عام مغایر مربوط به دریافت هرگونه مالیات غیرمستقیم و عوارض بر واردات و تولید کالاها و ارائه خدمات لغو گردیده و برقراری و دریافت هرگونه مالیات غیرمستقیم و عوارض دیگر از تولیدکنندگان و واردکنندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات ممنوع می‌باشد. حکم این ماده شامل قوانین و مقررات مغایری که شمول قانون و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است نیز می‌باشد.» لذا وضع و وصول هرگونه عوارض طبق این قانون ممنوع و شوراهای اسلامی شهر مکلف به رعایت قوانین و مقررات عمومی کشور بوده و مجاز به وضع عوارض مربوطه نمی‌باشند.

۶ - شهرداری عوارض مذکور را تحت عنوان بهای خدمات شهری مطالبه می‌نماید در صورتی که هیچ گونه خدمات خاصی را به بانک ارائه نمی‌دهد و در صورتی که خدماتی را ارائه دهد تحت عناوین خاص مانند عوارض پسماند یا عوارض نوسازی و غیره وجه آن را جداگانه از بانکها دریافت می‌دارد لذا عوارض مذکور را که فی‌الواقع عوارض مشاغل (کسب و پیشه) است سهواً یا عمداً برخلاف قوانین و مقررات و آراء صادر شده تحت عنوان عوارض خدمات مطالبه می‌کند.»

متن مصوبه در قسمتهای مورد اعتراض به قرار زیر است:

«ماده ۵۵: عوارض بر استقرار بانکها و مؤسسات مالی، اعتباری، قرض الحسنه، بیمه و... (سالیانه)

- ۱- واحدهای سرپرستی بانک (دولتی و خصوصی): $\frac{1}{2}T \times 15P$
- ۲- شعبه بانکها (دولتی و خصوصی): $\frac{1}{2}T \times 15P$
- ۳- واحدهای سرپرستی مؤسسات مالی، اعتباری: $\frac{1}{2}T \times 15P \times 0.5$
- ۴- شعبه‌های مؤسسات مالی، اعتباری: $\frac{1}{2}T \times 15P \times 0.5$
- ۵- واحدهای سرپرستی قرض الحسنه: $\frac{1}{2}T \times 15P \times 0.3$
- ۶- شعب قرض الحسنه: $\frac{1}{2}T \times 15P \times 0.3$
- ۷- باجه مستقل بانکها و مؤسسات مالی، اعتباری، قرض الحسنه: $\frac{1}{2}T \times 15P \times 0.2$
- ۸- سرپرستی دفاتر بیمه: $\frac{1}{2}T \times 15P \times 0.5$
- ۹- نمایندگی دفاتر بیمه: $\frac{1}{2}T \times 15P \times 0.1$

توضیح: طول بر ملک به متر = T

قیمت منطقه‌ای موضوع ماده ۶۴ قانون مالیاتهای مستقیم = P

ماده ۵۶: عوارض حق افتتاح بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری و دفاتر بیمه‌ای:

تمامی بانکها و شعب آنها اعم از دولتی و خصوصی و کلیه دفاتر بیمه‌ای در صورت افتتاح شعبه و یا نمایندگی نسبت به پرداخت عوارضی تحت عنوان عوارض حق افتتاح برابر فرمول زیر اقدام نمایند.

 $10 \times P$ مساحت اعیان ملک**تبصره ۱:** یک‌دوم مساحت بالکن و یک پنجم مساحت طبقات محاسبه و لحاظ می‌گردد.**تبصره ۲:** در صورت هرگونه جابه‌جایی و یا تغییر شعبه ۱۰٪ این ماده به عنوان

هزینه افتتاح محاسبه و وصول می‌گردد.»

رئیس دیوان عدالت اداری موضوع را از مصادیق اعمال ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری تشخیص دادند، موضوع را به هیأت عمومی ارجاع کردند و به موجب نامه شماره ۶۹۸/۹۳ - ۱۳۹۴/۱/۱۹ از شورای اسلامی کرمانشاه دعوت شد تا نماینده خود را برای شرکت در جلسه هیأت عمومی معرفی کنند و آقایان حمید سرمستی و علیرضا سلیمی به عنوان نماینده شورای اسلامی کرمانشاه در جلسه هیأت عمومی شرکت کردند.

ب - ۲ - ۲ - برای مازاد مساحت ۷۰ تا ۱۰۰ مترمربع به ازای هر مترمربع مساحت زیر بنا B ٪۲

ب - ۲ - ۳ - برای مازاد ۱۰۰ مترمربع به ازای هر متر مربع مساحت زیر بنا B ٪۱/۵
توضیح: حداقل مساحت نمایندگی ۷۰ مترمربع و حداقل آن برای هر ماه ۲۵۰/۰۰۰ ریال می‌باشد. ضمناً در مواردی که بیش از یک نمایندگی در یک مکان به صورت مشترک مشغول به فعالیت می‌باشند بهای مزبور برای هر کدام به طور جداگانه و با توجه به ردیف مربوطه مورد محاسبه قرار خواهد گرفت.

تبصره: در صورت عدم تغییر در قیمت B ملاک محاسبه از ابتدای هر سال معادل نرخ تورم اعلام شده از سوی بانک مرکزی مربوط به سال قبل به ردیفهای مربوطه اضافه می‌گردد. متعاقباً پس از ارسال مصوبه مذکور به فرمانداری آن مرجع طی نامه شماره ۱۳۹۲/۹۲/۸۷۹/ش ش - ۱۳۹۲/۹/۳، مصوبه مذکور را مغایر با قوانین و مقررات مربوطه حدود وظایف و اختیارات شورای اسلامی شهر تشخیص نداده است. لذا مقتضی است دستور فرمایید مستند به مواد ۸۰ و ۹۳ اصلاحی قانون شوراها نسبت به اجرای مصوبه مذکور اقدام و نتیجه را به این شورا اعلام نمایند. رئیس شورای اسلامی شهر شیراز»

رئیس دیوان عدالت اداری در اجرای ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ موضوع را به هیأت عمومی ارجاع می‌کند تا خارج از نوبت و بدون رعایت مفاد ماده ۸۳ قانون مذکور رسیدگی شود و به موجب نامه شماره ۱۳۹۵۵۲ - ۱۳۹۴/۱/۱۹ اداره کل هیأت عمومی از شورای اسلامی شهر شیراز درخواست شد نماینده خود را برای شرکت در جلسه هیأت عمومی دعوت کند.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان و با حضور نماینده شورای اسلامی شهر شیراز تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می‌کند.

رأی هیأت عمومی

با توجه به این که در رأی شماره ۷۲۴ الی ۷۵۹ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و در ردیف ۱۶ جدول گردش کار رأی موصوف، مصوبه شماره ۱۴۷۳۱/ش - ۱۳۸۴/۱۰/۵ شورای اسلامی شهر شیراز در خصوص اخذ بهای خدمات از بانکها و صندوقهای قرض الحسنه و سایر مؤسسات مالی اعتباری و دفاتر بیمه ابطال شده است و مصوبه شماره ۳۶۲۷۲ - ۱۳۹۲/۹/۱۲ شورای اسلامی شهر شیراز بعد از رأی مذکور هیأت عمومی دیوان عدالت اداری تصویب شده و در آن در خصوص تعیین بهای خدمات از بانکها، صندوقهای قرض الحسنه و سایر مؤسسات مالی و اعتباری و دفاتر خدمات بیمه‌ای احکامی مقرر شده است و این مصوبه مغایر صریح مفاد حکم مقرر در ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ صادر شده است، بنابراین مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۸۸ و ۹۲ قانون پیش گفته مصوبه شماره ۳۶۲۷۲ - ۱۳۹۲/۹/۱۲ شورای اسلامی شهر شیراز ابطال می‌شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدجعفر منتظری

شماره ۱۳۹۲-۷۳۲/۹۲ - ۸۴۳ - ۱۰۶۹ ۱۳۹۴/۲/۱۹

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۴/۱/۳۱ شماره دادنامه: ۶۲ - ۶۱ - ۶۰

کلاس پرونده: ۷۳۲/۹۲، ۸۴۳، ۱۰۶۹

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکلی: آقایان سروش محجوبی، شاهرخ خدیو تهمتنی، عباس هادی زاده

موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۷ ستاد اجرایی مبارزه با مواد مخدر و ابطال بخشنامه‌های شماره ۱۳۸۸/۱۰/۱۹ - ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱ و شماره ۱۳۸۸/۱۰/۱۹ - ۱۴۰/۹۱۱/۲/۴۷۱/۹۱ و شماره ۱۳۹۱/۵/۲۱ دادستان کل کشور

گردش کار: الف - آقای سروش محجوبی به موجب دادخواستی ابطال ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۷ ستاد اجرایی مبارزه با مواد مخدر و ابطال بخشنامه‌های شماره ۱۳۸۸/۱۰/۱۹ - ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱ و شماره ۱۳۸۸/۱۰/۱۹ - ۱۴۰/۹۱۱/۲/۴۷۱/۹۱ و شماره ۱۳۹۱/۵/۲۱ دادستان کل کشور را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«احتراماً، در تنویر دلایل تقاضای حاضر به استحضار می‌رساند:

ماده ۳۲ قانون اصلاحی قانون مبارزه با مواد مخدر در مورد اعتراض به آراء صادر شده از شعب دادگاه انقلاب در موضوع مواد مخدر، مقید به مهلت نمی‌باشد.

همچنین رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور اعلام داشته:

قوانین عادی نمی‌توانند نافی مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام بوده و مصوبات آن مجمع تنها با قوانین صادر شده از همان مجمع قابل تغییر یا ابطال می‌باشند. متن ماده ۳۲ فوق‌الذکر چنین اعلام داشته:

دعوت نماینده مرجع تصویب‌کننده در هیأت عمومی مطرح می‌نماید.» و همچنین پاسخ به استفساریه ریاست قوه قضائیه در مورد زمان تأثیر ابطال مصوبات مسؤولین و سازمانهای اداری به موجب اصل ۱۷۰ قانون اساسی در جلسه مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۳۰ فقهای شورای نگهبان این گونه اظهار داشته اند که: «اجرای مصوبه ابطال شده در مواردی که به مرحله اجرا در نیامده و نیز تصویب مصوبه‌ای به همان مضمون و یا مبتنی بر همان ملاکی که موجب ابطال مصوبه شده است مانند عدم وجود مجوز قانونی، بدون اخذ مجوز جدید، بر خلاف نظریه تفسیر شورای نگهبان است.» و با وجود ابطال مصوبه قبلی به دلیل این که خارج از صلاحیت شورای شهر بوده به استحضار عالی می‌رساند همچنان شهرداری از این امر سرپیچی کرده و با وجود اقرار بر ابطال آن در نامه ۱۳۹ - ۷۷ - ۱۳۹۳/۱۰/۸ بر اجرای آن اصرار ورزیده و به این نیز بسنده نکرده است و با تصویب مصوبه جدید با همان مضمون مصوبه پیشین، برخلاف ماده ۹۲ قانون دیوان عدالت اداری و نظریه تفسیر شورای نگهبان عمل می‌نماید، لذا ابطال مصوبه جدید و نیز جلوگیری از اجرای مصوبه ابطال شده قبلی با رسیدگی خارج از نوبت از محضر ریاست دیوان در راستای ارج نهادن به آراء صادر شده از آن مرجع مورد استدعاست.»

متن مصوبه مورد اعتراض به قرار زیر است:

«برادر گرامی جناب آقای مهندس پاک فطرت

شهردار محترم شیراز

با سلام:

احتراماً، نامه شماره ۹۲/۳۴۲۳۹ - ۱۳۹۲/۵/۶ جنابعالی مثنوی به شماره ۳۳۴۸۳ - ۱۳۹۲/۵/۹ دبیرخانه شورا در خصوص تغییر بهای خدمات از بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری و دفاتر خدمات بیمه‌ای، در دهمین جلسه علنی شورای اسلامی شهر شیراز مورخ ۱۳۹۲/۷/۲۹ مطرح و طی مصوبه ۳۳۴۸۳ - ۱۳۹۲/۸/۵ و مستند به بند ۱۶ ماده ۷۱ اصلاحی قانون شوراها و بند ب و ج ماده ۱۷۴ قانون پنجم توسعه اقتصادی و اجتماعی که شوراها را موظف می‌کند به تعیین هزینه‌های خدمات عمومی و شهری، نگهداری، نوسازی و عمران شهری و تأمین آن از سوی استفاده‌کنندگان از خدمات شهری به منظور تأمین درآمد پایدار شهرداریها کرده است و همچنین مستنداً به قسمت اخیر و ذیل دادنامه شماره ۲۱۹ - ۱۳۹۲/۴/۲۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری که اخذ عوارض به عنوان بهای خدمات شهری را تجویز کرده است و این که بانکها و دفاتر خدمات بیمه‌ای همانند سایر فعالیتهای سطح شهر و در عمده موارد بیش از سایر فعالیتها از انواع خدمات شهری استفاده می‌نمایند و این که بهای این خدمات از جمله عوارض تعیین تکلیف شده در قانون مالیات بر ارزش افزوده نمی‌باشد و با توجه به تبصره ۱ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده که تصویب این نوع عوارض را بر عهده شوراها و شورای شهر نهاده است مقرر گردید شهرداری شیراز بر اساس فرمول ذیل نسبت به وصول بهای خدمات از کلیه بانکها، صندوقهای قرض الحسنه و سایر مؤسسات مالی و اعتباری و دفاتر خدمات بیمه‌ای اقدام نماید.

$$T = B + S$$

T: بهای مصرف خدمات شهری در هر ماه

B: قیمت منطقه بندی موضوع مصوبه شماره ۳۱۲۰۴ - ۱۳۹۱/۱۱/۷

S: مساحت زیربنای واحد مورد نظر به استثناء مساحت پارکینگ و تأسیسات

الف: بانکها، صندوقهای قرض الحسنه و سایر مؤسسات مالی و اعتباری

الف - ۱ - برای سرپرستی‌ها: به ازای هر مترمربع مساحت زیربنا دو درصد B مشروط بر این که ماهیانه حداقل از ۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال کمتر نگردد.

الف - ۲ - برای شعب:

الف - ۲ - ۱ - تا مساحت ۱۰۰ مترمربع به ازای هر مترمربع زیر بنا B ٪۳۰

الف - ۲ - ۲ - برای مازاد ۱۰۰ مترمربع تا یکصد و پنجاه مترمربع به ازای هر مترمربع زیربنا B ٪۲۰

الف - ۲ - ۳ - برای مازاد ۱۵۰ مترمربع زیر بنا به ازای هر مترمربع زیربنا B ٪۱۵

توضیح: حداقل مساحت موارد در بند الف یکصد مترمربع می‌باشد ضمناً برای مساحت نیم طبقه داخلی و زیرزمین (مورد استفاده غیر از پارکینگ) زیر واحد مربوطه ٪۵۰ مساحت آن ملاک محاسبه می‌باشد.

تبصره: مؤسسات قرض الحسنه‌ای که فعالیت آنها محلی است و بر اساس اساسنامه دارای ماهیت فرهنگی بوده و فعالیت اقتصادی نمی‌نمایند مشمول پرداخت موارد فوق نمی‌گردند.

ب - دفاتر خدمات بیمه‌ای:

ب - ۱ - برای سرپرستی‌ها:

به ازای هر مترمربع مساحت زیر بنا B ٪۵ مشروط بر این که ماهیانه از ۷/۰۰۰/۰۰۰ ریال بیشتر نگردد.

ب - ۲ - نمایندگی‌های بیمه:

ب - ۲ - ۱ - تا مساحت ۷۰ مترمربع به ازای هر مترمربع مساحت زیر بنا B ٪۳

(قوانین مجلس شورای اسلامی، من جمله قانون آیین دادرسی کیفری ناظر به نحوه عملکرد دادگاههای انقلاب نبوده و قابل تسری بر موازین رسیدگی به پرونده‌های مواد مخدر نمی‌باشند) و به همین جهت، محکومین جرایم مواد مخدر دادگاههای انقلاب، از بدیهی‌ترین حقوق هر محکوم که امکان تقاضای اعاده دادرسی باشد، نیز محروم بوده و در صورت تقدیم تقاضای اعاده دادرسی، دفتر کل دیوان عالی کشور به آنان اعلام می‌دارد:

(چون مواد مخدر دارای قانون خاص است، تنها می‌توانند از طریق اعمال ماده ۳۲ قانون و ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی آن، درخواست تجدیدنظر خود را تقدیم نمایند).

از آن جا که این نحوه گردش کار از مصادیق ترجیح بلامرجع معکوس و استثناء منفی و برخلاف قاعده تساوی اشخاص در برابر قانون و باعث تضییع حقوق محکومین مواد مخدر، که از شهروندان کشور و دارای حقوق شهروندی هستند، می‌باشد، حال اگر از طریق ایجاد محدوده زمانی مازاد بر مندرجات ماده ۳۲ فوق، مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام که حتی مجلس شورای اسلامی قادر بر تغییر آن نیست، (به سادگی و از طریق تصویب ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه، مصوب ستاد اجرایی که اکثریت افراد آن غیرحقوقدان می‌باشند) در واقع در آن تغییر ایجاد کرده و در عین محروم قرار دادن محکومین مواد مخدر از اعمال سایر قواعد حمایتی آیین دادرسی کیفری، من جمله:

۱- اصل دو درجه‌ای بودن دادرسی

۲- اصل تساوی مردم در برابر دادگاه

۳- اصل صلاحیت دادگاههای عمومی

۴- اصل علنی بودن محاکمات

۵- اصل اثر تعلیقی تجدیدنظرخواهی

۶- اصل برخورداری محکومین از طرق خاص تجدیدنظرخواهی، در صورت مسدود بودن طرق عام، همچون فرجام‌خواهی، اعاده دادرسی، اعمال ماده ۱۸ قانون اصلاحی تشکیل دادرسی عمومی و انقلاب و ...

بدین معناست که محدودیتها و ممنوعیتها را بر محکومین مذکور متسری داشته، لکن آنان را از مصونیتها و امتیازات موازین آیین دادرسی محروم و به سیاق یک بام و دو هوا، با شمول مهلت‌های مقرر در قواعد دادرسی به این شکل محدود از تجدیدنظرخواهی، در واقع آنان را از این مقدار حق نیز محروم کرده‌اند.

نظر به مراتب ابطال ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۷ ستاد اجرایی مبارزه با مواد مخدر و دستورالعمل‌های فوق‌الاشعار مصوب مورخه‌های ۱۳۸۸/۱۰/۱۹ - ۱۳۹۱/۵/۲۱ دادستانی کل کشور، مورد استدعاست.»

ب: آقایان شاهرخ خدیو تهمتنی و عباس هادی زاده نیز به موجب دادخواستی ابطال ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۹۱/۲/۲۷ را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده اند که :

«۱- اینجانبان نامبردگان بالا «تهمتنی - هادی زاده» در تاریخ ۱۳۹۲/۶/۱۳ نسبت به رأی صادر شده از دادگاه انقلاب اسلامی بردسیر (کرمان) اعتراض نمودیم و پرونده به دادستانی کل انقلاب ارسال گردید. (رأی و لایحه منضم است)

۲- دادستانی کل انقلاب اسلامی، پرونده را اعاده و متذکر شده است که اعتراض خارج از موعد قانونی «خارج از ۲۰ روز» بوده است، (به استناد ماده ۲۶ جدید آیین‌نامه اجرایی قانون مجازات مرتکبین مواد مخدر)

۳- از ویژگیهای ماهوی آیین‌نامه اجرایی می‌توان به: الف) این که داخل در صلاحیت ویژه قانونگذاری نباشد. ب) نباید ناقض قانون اساسی و یا قوانین عادی باشد.

۴- در ماده ۲۶ آیین‌نامه جدید اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر که در ذیل می‌آید (زمان و مهلت) برای اعتراض به آراء صادر شده دادگاه انقلاب اسلامی ذکر شده است؟

در حالی که در خود قانون مبارزه با مواد مخدر در ماده ۳۲ قانون مبارزه با مواد مخدر (و یا ۱۸ قانون مبارزه با مواد مخدر سابق) مهلت و زمانی تعیین نگردیده است و این نقض غرض است که آیین‌نامه مخالف قانون است.

۵- قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۶۷/۸/۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌باشد که ناظر بر کلیه قوانین عادی و آیین دادرسی کیفری هست و در اصل و خود قانون مبارزه با مواد «مهلت و موعدی» برای اعتراض به آراء صادر شده در مورد مواد مخدر وجود ندارد ولی اخیراً در ماده ۲۶ آیین‌نامه موصوف اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر چنین آمده که: «ماده ۲۶: دادستان مجری حکم در صورتی که حکم صادر شده را خلاف شرع یا قانون تشخیص دهد و یا دادگاه صادرکننده حکم را صالح نداند و یا اعتراض محکوم‌علیه یا وکیل مدافع وی در مهلت مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری و همچنین اعتراض ثالث و یا وکیل مدافع وی نسبت به...» و ملاحظه می‌شود تعیین مهلت و موعد (۲۰ روز) برای اعتراض مخالف صریح قانون مبارزه با مواد مخدر می‌باشد.

۶- با عنایت به شرح بالا در اجرای اصل ۱۷۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند ب از ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری، تقاضای ابطال آن قسمت از ماده ۲۶

(احکام اعدامی که به موجب این قانون صادر می‌شوند پس از تأیید توسط رئیس دیوان عالی کشور و یا دادستان کل کشور قطعی و لازم‌الاجرا است. در سایر موارد چنانچه حکم به نظر رئیس دیوان عالی کشور و یا دادستان کل کشور در مظان آن باشد که برخلاف شرع یا قانون است و یا آن که قاضی صادر کننده حکم صالح نیست، رئیس دیوان عالی کشور یا دادستان کل کشور حق تجدیدنظر و نقض حکم را دارند). ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی سابق قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و الحاق موادی به آن مصوب ۱۳۷۷/۱۰/۲۲ مانند ماده فوق‌الذکر موکول به مهلت نبوده چنین اعلام داشته بود:

(قاضی اجرای احکام دادگاه در صورتی که حکم صادر شده را خلاف موازین شرعی یا قانونی یا فاقد دلایل کافی تشخیص دهد، یا اعتراض محکوم‌علیه یا وکیل مدافع وی و همچنین اعتراض شخص ثالث نسبت به مصادره یا ضبط مال را وارد بداند، موظف است در هر مورد اعتراض خود را مستنداً و مستدلاً به قاضی صادرکننده رأی اعلام و متذکر گردد. در غیراین صورت چنانچه پاسخ دادگاه قانع کننده باشد حکم به مرحله اجرا در خواهد آمد، یا در مواردی که دادگاه شخصاً پی به اشتباه خود ببرد پرونده را در اجرای قسمت اخیر ماده ۳۲ قانون به دبیرخانه دادستانی کشور ارسال می‌دارد).

در صورتی که در اصلاحیه ماده ۲۶ آیین‌نامه مبارزه با مواد مخدر مصوب ستاد اجرایی مبارزه با مواد مخدر مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۷ چنین اعلام گردیده:

(دادستان مجری حکم در صورتی که حکم صادر شده را خلاف شرع یا قانون تشخیص دهد یا دادگاه صادر کننده حکم را صالح نداند و با اعتراض محکوم‌علیه یا وکیل مدافع وی در مهلت مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری و همچنین اعتراض شخص ثالث یا وکیل مدافع وی نسبت به مصادره یا ضبط مال که ادعایش در دادگاه رد شده را وارد بداند...)

تبصره: دادگاه صادرکننده حکم به اعتراض شخص ثالث نسبت به مصادره یا ضبط مال بر اساس مقررات قانون آیین دادرسی مدنی رسیدگی و اقدام به صدور رأی می‌نماید. همچنین طی دستورالعمل شماره ۱۳۸۸/۱۰/۱۹ - ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱ دادستانی کل کشور، مدتها قبل از تصویب ماده ۲۶ اصلاحی، خطاب به دادستانهای عمومی و انقلاب سراسر کشور اعلام گردیده: (به منظور استفاده بهینه از وقت و تسریع در کار ارباب رجوع، با عنایت به ماده ۳۲ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی آن... در مواردی که محکوم‌علیه یا وکیل وی به حکم صادر شده اعتراض می‌نماید...)

(ثالثاً در مواردی که دادگاه... وسیله نقلیه حامل مواد یا اموالی را به نفع دولت ضبط نماید... لازم است... به عنوان معترض ثالث، در اجرای مواد ۴۱۷ تا ۴۲۵ قانون آیین دادرسی مدنی دادخواست مربوطه را به دادگاه صادر کننده حکم تقدیم تا وفق مقررات قانونی مورد رسیدگی و صدور حکم قرار گیرد) مشاهده می‌گردد:

مواد ۴۱۷ تا ۴۲۵ قانون آیین دادرسی مدنی موکول به مهلت بوده و در صورت عدم رعایت مهلت‌های قید شده در مواد مذکور، حق معترض ثالث تفویت خواهد شد.

همچنین دستورالعمل شماره ۱۳۹۱/۵/۲۱ - ۱۴۰/۹۱۱/۲/۴۷۱/۹۱ دادستانی کل کشور اعلام کرده: (پیرو دستورالعمل شماره ۱۳۸۸/۱۰/۱۹ - ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱ با عنایت به اصلاح ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۷ ستاد مبارزه با مواد مخدر چنانچه محکوم‌علیه یا وکیل مدافع وی و یا معترض ثالث نسبت به رد دعوا اعتراض شخص ثالث در مهلت مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری به حکم صادر شده اعتراض نمایند، می‌باید طبق اصلاحیه اخیر اقدام شود).

لذا هر دو دستورالعمل صادر شده توسط دادستانی کل کشور، با عنایت به ماده ۳۲ قانون و فقد محدودیت مهلت اعمال در آن، برخلاف مر قانون و یا خروج از محدوده مقرر در ماده مذکور صادر و تصویب و لذا همچون ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه مستحق ابطال می‌باشند. ضمناً در راستای رعایت اصول انسانی و شغلی معروض می‌دارد:

اصول قانون اساسی و اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاقهای حقوق مدنی و اجتماعی و سیاسی مجمع عمومی سازمان ملل متحد، که ایران در سال ۱۳۵۴، بدون اعلام حق تحفظ به صورت کامل به آنها پیوسته و جزو قوانین داخلی محسوب می‌شوند و نیز قوانین آیین دادرسی مدنی به طور کامل و قانون آیین دادرسی کیفری گرچه با تخصیص اکثر، اما به‌هرحال کلیه آراء را قابل تجدیدنظر اعلام و بدین جهت محکوم‌علیه‌ها حق درخواست رسیدگی تجدیدنظر در موارد امکان اشتباه یا عدم دقت در صدور رأی و ... را دارا می‌باشند مگر در مورد محکومیت‌های جرایم مواد مخدر، حال باین وضعیت، علی‌رغم آن که در متن قانون مصوب مجمع تشخیص مصلحت و آیین‌نامه قبلی آن، از آن جا که قانونگذار به علت اطلاع از ماهیت تفتیشی رسیدگی به جرایم مواد مخدر، که باعث می‌شود در اکثر اوقات محکوم‌علیه‌ها تا مدت‌ها امکان دسترسی به پرونده یا استفاده از خدمات وکلای دادگستری را نداشته باشند، از تعیین محدوده زمانی در متن ماده فوق خودداری کرده است.

حال چنانچه با تصویب ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه و دستورالعمل‌های کم و بیش محرمانه ذکر شده، که علاوه بر افراد عادی، وکلا دادگستری حتی از مشخصات و متن آن اکثراً بی‌اطلاع مانده اند، اعمال این حق نیز محدود شده و علی‌رغم نظریه شورای نگهبان و رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور که اعلام داشته اند:

اجرای ماده ۳۲ قانون بنا بر پیشنهاد دادستان کل کشور، ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام را در اجرای مواد ۳۳ و ۳۴ قانون مذکور که در جلسات ۶۰ الی ۶۲ ستاد مبارزه با مواد مخدر به تاریخ ۱۳۷۷/۸/۱۷ به تصویب رسیده بود ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی قانون در جلسه ۱۲۷ ستاد به تاریخ ۱۳۹۱/۲/۱۷ تصویب و از سوی دادستان کل کشور جهت اجراء به مراجع قضایی ابلاغ می‌گردد.

۴- همان گونه که مستحضرد دستورالعمل شماره ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱-۱۳۸۸/۱۰/۱۹ دادستان کل کشور در اجرای ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی قانون مذکور به منظور حفظ حقوق اشخاص (اعتراض شخص ثالث) به استناد مواد ۴۱۷ الی ۴۲۵ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب اصلاح و به مراجع قضایی ابلاغ شده است. همان گونه که مستحضرد دستورالعمل شماره ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱-۱۳۸۸/۱۰/۱۹ دادستان کل کشور و اصلاحیه ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی قانون خلاف قانون اساسی یا قانون عادی قوانین جاری کشور نمی‌باشد بلکه در راستای قوانین و مقررات جاری کشور مواد ۴۱۷ الی ۴۲۵ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب تدوین شده است. مع الوصف با عنایت به مراتب از آن مرجع درخواست رد شکایت شاکی مورد استدعاست.» در ارتباط با بخشنامه‌های دادستان کل کشور، معاون قضایی دادستان کل کشور به موجب لایحه شماره ۱۴۰/۹۲۳/۲/۵۹۶/۵۲-۱۳۹۲/۱۱/۷ توضیح داده است که:

«بازگشت به نامه شماره ۱۳۹۲/۹/۳-۹۲۰۹۹۸۰۹۰۰۰۶۸۲۴۶-۱۳۹۲/۹/۳ به استحضار می‌رساند: اولاً: با عنایت به این که مرجع تصویب‌کننده ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر دادستانی کل کشور نمی‌باشد شکایت و دعوا مربوط متوجه دادستانی کل نبوده بایست مرجع تصویب آیین‌نامه مشتکی‌عنه، طرف شکایت قرار می‌گرفت تا از آن دفاع کند که به دلیل عدم رعایت شرایط شکلی وعدم توجه شکایت به دادستانی کل کشور درخواست رد شکایت دارد.

ثانیاً: ابلاغ دستورالعمل شماره ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱-۱۳۸۸/۱۰/۲۹ این مرجع به دادستانهای عمومی و انقلاب به جهت استفاده بهینه از وقت و تسریع در کار ارباب رجوع و کلا بوده مبتنی بر قانون و تأکید بر آن است.

ثالثاً: نامه شماره ۱۴۰/۹۱۱/۲/۴۷۱/۹۱-۱۳۹۲/۵/۲۱ این مرجع، ابلاغ اصلاحیه ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ستاد مبارزه بامواد مخدر به دادستانهای عمومی و انقلاب و نظامی سراسر کشور بوده است و البته مبنای حقوقی آن این است که به دلیل سکوت ماده ۳۲ قانون در مورد مهلت اعتراض باید به عموماً جزاً مراجعه نمود و از طرفی دادستان کل کشور به عنوان مرجع تجدیدنظر و نقض آراء از این جهت که ذی‌حق و متولی برای اعمال و اجرای آن می‌باشد شرایط و نحوه ورود فرد به اعتراض را تعیین کرده است.

رابعاً: با مذاقه در قانون ملاحظه می‌فرمایید بخشنامه‌های صادر شده که مبتنی بر مسائل قضایی است نه تنها برخلاف قانون نمی‌باشد بلکه با تأکید بر قانون، اجرای آن را توصیه کرده است.

مضافاً به آنچه گفته شد توجه این مهم را ضروری می‌داند که قانون آیین دادرسی کیفری جدید در شرف تصویب نهایی بوده و طی یک یا دو ماه آتی ابلاغ می‌شود و به موجب آن نسخ ماده ۳۲ قانون مبارزه با مواد مخدر پیش‌بینی شده که بدین ترتیب اساس شکایت و مباحث مربوط به آن سالبه به انتفاء موضوع خواهد بود.»

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می‌کند.

رأی هیأت عمومی

مطابق ماده ۳۲ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و الحاق موادی به آن مصوب سال ۱۳۷۶ مقرر شده است: «احکام اعدامی که به موجب این قانون صادر می‌شود پس از تأیید رئیس دیوان عالی کشور و یا دادستان کل کشور قطعی و لازم‌الاجراء است. در سایر موارد چنانچه حکم به نظر رئیس دیوان عالی کشور و یا دادستان کل کشور در مظان آن باشد که برخلاف شرع یا قانون است یا این که قاضی صادرکننده حکم صالح نیست، رئیس دیوان عالی کشور و یا دادستان کل کشور حق تجدیدنظر و نقض حکم را دارند. لیکن وجود این حق مانع قطعیت و لازم‌الاجراء بودن حکم نیست.» نظر به این که در این قانون حق تجدیدنظرخواهی برای محکوم‌علیه و وکیل وی پیش‌بینی نشده و با عدم پیش‌بینی این حق، به طریق اولی بررسی اعتراض در مهلت مقرر در مقررات آیین دادرسی کیفری معنی و مفهوم پیدا نمی‌کند، بنابراین ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی اصلاحیه قانون مبارزه با مواد مخدر و دستورالعملهای شماره ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱-۱۳۸۸/۱۰/۱۹ و ۱۴۰/۹۱۱/۲/۴۷۱/۹۱-۱۳۹۱/۵/۲۱ دادستان کل کشور از حیث تعیین حق تجدیدنظر برای محکوم‌علیه و یا وکیل وی آن هم در فرجه مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری مغایر حکم پیش گفته مقنن است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ابطال می‌شوند.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدجعفر منتظری

آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر که مربوط به تعیین مهلت و موعد را دارد، برخلاف قانون مبارزه با مواد مخدر می‌باشد را داریم.»
متن ماده ۲۶ آیین‌نامه مورد اعتراض به قرار زیر است:

«دادستان مجری حکم در صورتی که حکم صادره را خلاف شرع یا قانون تشخیص دهد و یا دادگاه صادر کننده حکم را صالح نداند و یا اعتراض محکوم‌علیه یا وکیل مدافع وی در مهلت مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری و همچنین اعتراض شخص ثالث یا وکیل مدافع وی نسبت به مصادره یا ضبط مال که ادعایش در دادگاه رد شده است را وارد بداند مراتب را به طور مستند و مستدل به دادگاه صادرکننده رأی متذکر می‌شود و چنانچه پاسخ دادگاه را قانع‌کننده بداند نسبت به اجرای حکم اقدام می‌نماید در غیراین صورت و یا در مواردی که دادگاه شخصاً بی‌به اشتباه خود ببرد در اجرای قسمت اخیر ماده ۳۲ قانون پرونده را به دبیرخانه دادستانی کل کشور ارسال می‌کند.

تبصره: دادگاه صادر کننده حکم به اعتراض شخص ثالث نسبت به مصادره یا ضبط مال بر اساس مقررات قانون آیین دادرسی مدنی رسیدگی و اقدام به صدور رأی می‌نماید.»
متن بخشنامه‌های مورد اعتراض نیز به شرح زیر است:

الف: بخشنامه شماره ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱-۱۳۸۸/۱۰/۱۹ دادستان کل کشور به منظور استفاده بهینه از وقت و تسریع در کار ارباب رجوع با عنایت به ماده ۳۲ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی آن و نظر به این که احکام صادر شده در ارتباط با این قانون (به جز اعدام) قطعی و لازم‌الاجراء می‌باشد، مقتضی است در مواردی که محکوم‌علیه یا وکیل وی به حکم صادر شده اعتراض می‌نماید: اولاً: مفاد ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر توسط دادستان مجری حکم رعایت و اعمال گردد و از هدایت ابتدایی نامبردگان به دادستانی کل خودداری شود.

ثانیاً: چنانچه دادستان یا قاضی اجرای احکام اعتراض محکوم‌علیه یا وکیل را وارد نداند با توجه به ماده ۳۲ قانون مذکور و لزوم نظارت دادستان کل کشور بر روند رسیدگی پرونده‌ها و اتقان احکام، با بیان علت رد اعتراض، لایحه اعتراضیه را همراه با پرونده به دبیرخانه دادستانی کل ارسال کنند.

ثالثاً: در مواردی که دادگاه در راستای قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر وسائط نقلیه حامل مواد مخدر و یا اموالی را به نفع دولت ضبط نماید، چنانچه مدعی مالکیت (غیر از محکوم‌علیه) در مراحل دادرسی حضور نداشته و ادعای وی نفیاً یا اثباتاً مورد بررسی و صدور حکم قرار نگرفته باشد، لازم است به عنوان معترض ثالث در اجرای مواد ۴۱۷ تا ۴۲۵ قانون آیین دادرسی مدنی دادخواست مربوطه را به دادگاه صادر کننده رأی تقدیم تا وفق مقررات قانونی مورد رسیدگی و صدور حکم قرار گیرد.

ب: بخشنامه شماره ۱۴۰/۹۱۱/۲/۴۷۱/۹۱-۱۳۹۱/۵/۲۱ دادستان کل کشور پیرو دستورالعمل شماره ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱-۱۳۸۸/۱۰/۱۹ با عنایت به اصلاحیه ماده ۲۶ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر، مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۷ ستاد مبارزه با مواد مخدر چنانچه محکوم‌علیه یا وکیل مدافع وی و یا معترض ثالث (نسبت به رد دعوای اعتراض شخص ثالث) در مهلت مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری به حکم صادر شده اعتراض نمایند، وفق اصلاحیه اخیر اقدام نمایند.»

در پاسخ به شکایات مذکور به خواسته ابطال ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر، مدیرکل دفتر حقوقی و امور مجلس ستاد مبارزه با مواد مخدر به موجب لوایح شماره ۱۶/۱۴۷۵۳۷۵-۱۳۹۲/۲/۱۵ و ۱۳۹۲/۱۰/۲۴-۲۷/۱۴۱۹۴۴۳ توضیح داده است که:

«با احترام، عطف به ابلاغیه شماره ۱۳۹۲/۱۲/۲۴-۹۲۰۹۹۸۰۹۰۰۰۹۷۴۵۷ واصل شده به تاریخ ۱۳۹۳/۱/۲۴ در خصوص پرونده کلاسه ۱۰۶۹/۹۲ در مقام دفاع موارد ذیل را به استحضار می‌رساند: ۱- همان گونه که مستحضرد قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام به استناد ماده ۳۳ بدین مضمون «به منظور پیشگیری از اعتیاد و مبارزه با قاچاق مواد مخدر از هر قبیل، اعم از تولید، توزیع، خرید، فروش و استعمال آنها و نیز موارد دیگری که در این قانون ذکر شده است ستادی به ریاست رئیس‌جمهور تشکیل و کلیه عملیات اجرایی و قضایی و برنامه‌های پیشگیری و آموزش عمومی و تبلیغ علیه مواد مخدر در این ستاد متمرکز خواهد بود.

۲- قانونگذار به منظور اجرایی نمودن قانون مبارزه بامواد مخدر و تمرکز کلیه عملیات اجرایی و قضایی در ستاد مبارزه با مواد مخدر بر اساس ماده ۳۴ قانون مبارزه با مواد مخدر، اختیار وضع مقررات و آیین‌نامه‌های اجرایی قانون و سایر تصمیمات را بر عهده ستاد قرار داده است.

۳- به استناد ماده ۳۲ قانون مبارزه با مواد مخدر کلیه احکام قضایی صادر شده ناشی از اجرای این قانون به جز اعدام «که می‌بایستی به تأیید دو مقام دادستان کل کشور و ریاست دیوان عالی کشور برسد» قطعی و لازم‌الاجراء است. علی‌رغم قطعیت احکام مصادره اموال اعم از منقول و غیرمنقول به منظور حفظ حقوق اشخاص (معترضین ثالث) با توجه به موانع و مشکلات به وجود آمده در این خصوص، ستاد مبارزه با مواد مخدر در

شماره ۷۰/۹۴

۱۳۹۴/۲/۱۹

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۴/۱/۳۱ شماره دادنامه: ۶۴ کلاسه پرونده: ۷۰/۹۴
مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
شاکی: معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور شعب و استانها
موضوع شکایت و خواسته: صدور رأی ایجاد رویه
گردش کار: معاون قضایی دیوان عدالت اداری در امور شعب و استانها به موجب لایحه شماره ۱/۳۵۸/۲۷۰/۱۹/۱۳۹۳ به عنوان ریاست دیوان عدالت اداری اعلام کرده است که:
 با سلام:

به پیوست پنج رأی قطعی در خصوص افزایش مرخصی زایمان از ۶ ماه به ۹ ماه ارسال می‌گردد.

دستور فرمایید در اجرای ماده ۹۰ و خارج از نوبت در دستور هیأت عمومی قرار گیرد. لازم به ذکر است برخی از آراء مبنی بر ورود در تجدیدنظر تأیید شده و برخی از آراء به لحاظ خارج از مهلت بودن تجدیدنظرخواهی، اعتراض رد شده است که نتیجه آن قطعیت رأی است.

رئیس دیوان عدالت اداری نیز با احراز تشابه در آراء مذکور موضوع را قابل طرح در هیأت عمومی تشخیص دادند.

گردش کار پرونده و مشروح آراء به قرار زیر است:

الف: شعبه چهارم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۱۳۰۵۰۱۴۰۹۹۸۰۹۲۰۹۹۸۰۹۰۵۰۱۳ با موضوع دادخواست خانم زهرا سلیم موفق به طرفیت اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران و به خواسته الزام طرف شکایت به اعطای نه ماه مرخصی زایمان به موجب دادنامه شماره ۴۰۶۸۴/۰۹۰۴۰۹۹۷۰۹۰۴۰۶۸۴ - ۱۳۹۳/۴/۲۹، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

با بررسی مندرجات اوراق پرونده و ملاحظه مستندات شاکی از جمله قانون استنادی و تصویر مصدق شناسنامه نوزاد و خود شاکی با توجه به سیاستهای کلی نظام جمهوری اسلامی و منویات مقام معظم رهبری مدظله‌العالی در جهت تشویق و ترغیب به تکثیر نسل و ازدیاد جمعیت کشور به استناد تبصره ۲ ماده واحده قانون فوق‌الذکر مصوب ۱۳۹۲/۴/۱۹ - ۴۶۵۲۷/۹۲۰۹۱ و مصوبه شماره ۱۳۹۲/۳/۲۰ و مصوبه شماره ۹۳۰۹۹۷۰۹۰۴۰۶۸۴ - ۱۳۹۳/۴/۲۹، هیأت وزیران و با عنایت به این که عدم تأمین اعتبار موجب جواز عدم اجرای قانون نمی‌باشد شکایت موجه تشخیص و بر الزام طرف شکایت به موافقت با مرخصی نه ماهه شاکی از تاریخ زایمان و وضع حمل حکم صادر و اعلام می‌شود. رأی صادر شده به استناد ماده ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ با رعایت مقررات قابل تجدیدنظر در شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری است.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۸۳۰۰۰۸۳ - ۹۳۰۹۹۷۰۹۵۶۰۰۰۸۳ - ۱۳۹۳/۷/۲۷ شعبه دهم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری عیناً تأیید شده است.

ب: شعبه دهم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۳۲۵۸۰۹۰۵۰۳۲۵۸ - ۹۲۰۹۱۸۰۹۰۵۰۳۲۵۸ با موضوع دادخواست خانم ملیحه نظری به طرفیت ۱- اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی ۲- اداره کل آموزش و پرورش شهرستان جوین و به خواسته الزام طرف شکایت به اعطای نه ماه مرخصی زایمان، به موجب دادنامه شماره ۳۶۹۰۱۰۰۰۳۶۹ - ۹۳۰۹۹۷۰۹۰۱۰۰۰۳۶۹ - ۱۳۹۳/۲/۲۷، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

در خصوص شکایت مذکور نظر به این که هیأت وزیران در اجرای تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده مصوب ۱۳۹۲ و به موجب مصوبه شماره ۹۲۰۹۱۸۰۹۰۵۰۳۲۵۸ - ۴۶۵۲۷/۹۲۰۹۱ - ۱۳۹۲/۴/۱۹ مدت مرخصی زایمان را نه ماه تمام با پرداخت حقوق و فوق‌العاده‌های مربوط تعیین کرده است و مصوبه مذکور شامل بخشهای دولتی و غیردولتی می‌گردد و با عنایت به این که مشکی‌عنه ایراد و اعتراض مؤثری را ابراز و اقامه نداشته است. علی‌هذا با این اوصاف شکایت شاکی را وارد تشخیص و مستنداً به مواد ۱۰ و ۵۸ و ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ به الزام مشکی‌عنه به افزایش مرخصی زایمان شاکی از ۶ ماه به نه ماه کامل حکم صادر و اعلام می‌دارد. رأی صادر شده ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر در شعب تجدیدنظر دیوان می‌باشد.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۱۰۴۰۰۰۱۰۴ - ۹۳۰۹۹۷۰۹۵۶۰۰۰۱۰۴ - ۱۳۹۳/۷/۲۷ شعبه دهم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری قطعی شده است.

ج: شعبه چهل و پنجم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۹۲۰۹۹۸۰۹۰۰۰۹۹۶۳۸ - ۹۲۰۹۹۸۰۹۰۰۰۹۹۶۳۸ با موضوع دادخواست خانم مریم انصاری به طرفیت اداره کل آموزش و پرورش استان البرز و به خواسته الزام طرف شکایت به اعطای نه ماه مرخصی زایمان، به موجب دادنامه شماره ۲۳۹۰۰۰۲۳۹ - ۹۳۰۹۹۷۰۹۵۷۰۰۰۲۳۹ - ۱۳۹۳/۲/۱۴، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

ماده واحده قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده مصوب ۱۳۹۲/۳/۲۰ مصوب مجلس شورای اسلامی مقرر داشته است که به بانوان کارمند مرخصی زایمان به مدت نه ماه تعلق می‌گیرد. پس از آن هیأت وزیران در راستای اجرایی کردن قانون یاد شده مصوبه‌ای

به شماره ۹۱۰۹۲۰۹۱/۴۶۵۲۷ - ۱۳۹۲/۴/۱۹ تصویب می‌نماید که بر اساس آن مدت مرخصی زایمان بانوان کارمند از ۶ ماه به ۹ ماه افزایش یافته است. با توجه به این که وفق ماده دوم قانون مدنی قوانین ۱۵ روز پس از انتشار در سراسر کشور لازم‌الاجراست. قانون یاد شده نیز برای تمامی دستگاهها و مقامات اجرایی لازم‌الرعایه می‌باشد و عدم صدور دستورالعمل اجرایی نمی‌تواند مانع اجرای قانون باشد. شعبه با احراز شرایط قانونی مفاد خواسته را منطبق با قوانین دانسته و مستند به مراتب پیش گفت و ماده دهم قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری به وارد دانستن شکایت و الزام طرف شکایت به تمدید مرخصی زایمان از ۶ (شش) ماه به ۹ ماه را حکم صادر و اعلام می‌نماید. رأی صادر شده در بازه زمانی بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر در شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری می‌باشد.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۸۸۰۰۰۸۸ - ۹۳۰۹۹۷۰۹۵۵۸۰۰۰۸۸ - ۱۳۹۳/۷/۲۰ شعبه هشتم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری قطعی شده است.

د: شعبه چهارم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۲۷۴۸۰۹۰۰۰۲۷۴۸ - ۹۳۰۹۹۸۰۹۰۰۰۲۷۴۸ با موضوع دادخواست خانم سمانه جانی به طرفیت اداره کل آموزش و پرورش استان قزوین و به خواسته الزام طرف شکایت به اعطای نه ماه مرخصی زایمان به موجب دادنامه شماره ۴۰۶۴۵/۰۹۰۴۰۹۹۷۰۹۰۴۰۶۴۵ - ۹۳۰۹۹۷۰۹۰۴۰۶۴۵، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

با بررسی مندرجات اوراق پرونده و ملاحظه مستندات شاکی از جمله قانون استنادی و تصویر مصدق شناسنامه نوزاد و خود شاکی صرف نظر از مفاد لایحه دفاعیه طرف شکایت با توجه به سیاستهای کلی نظام جمهوری اسلامی و منویات مقام معظم رهبری مدظله‌العالی در جهت تشویق و ترغیب به تکثیر نسل و ازدیاد جمعیت کشور به استناد تبصره ۲ ماده واحده قانون فوق‌الذکر مصوب ۱۳۹۲/۳/۲۰ و مصوبه شماره ۹۲۰۹۱۸۰۹۰۵۰۳۲۵۸ - ۴۶۵۲۷/۹۲۰۹۱ - ۱۳۹۲/۴/۱۹ هیأت وزیران و با عنایت به این که عدم تأمین اعتبار موجب جواز عدم اجرای قانون نمی‌باشد شکایت موجه تشخیص و بر الزام طرف شکایت به موافقت با مرخصی نه ماهه شاکی از تاریخ زایمان و وضع حمل حکم صادر و اعلام می‌شود. رأی صادره به استناد ماده ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ با رعایت مقررات قابل تجدیدنظر در شعب تجدیدنظر دیوان عدالت اداری می‌باشد.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۱۷۱۰۰۱۷۱ - ۹۳۰۹۹۷۰۹۵۵۸۰۰۱۷۱ - ۱۳۹۳/۷/۳۰ شعبه هشتم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری قطعی شده است.

ه: شعبه دهم دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده شماره ۹۳۱۰۰۰۹۳۱ - ۹۲۰۹۹۸۰۹۰۵۰۰۹۳۱ با موضوع دادخواست خانم لیلا سلیمانی به طرفیت اداره کل آموزش و پرورش شهرستان جغتای و به خواسته الزام طرف شکایت به اعطای نه ماه مرخصی زایمان به موجب دادنامه شماره ۲۳۲۰۰۰۲۳۲ - ۹۳۰۹۹۷۰۹۰۱۰۰۰۲۳۲ - ۱۳۹۳/۲/۹، مفاداً به شرح آینده به صدور رأی مبادرت کرده است:

در خصوص شکایت مذکور نظر به این که هیأت وزیران در اجرای تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده مصوب ۱۳۹۲ و به موجب مصوبه شماره ۹۲۰۹۱۸۰۹۰۵۰۳۲۵۸ - ۴۶۵۲۷/۹۲۰۹۱ - ۱۳۹۲/۴/۱۹ مدت مرخصی زایمان را نه ماه تمام با پرداخت حقوق و فوق‌العاده‌های مربوط تعیین کرده است و مصوبه مذکور شامل بخشهای دولتی و غیردولتی می‌گردد و با عنایت به این که مشکی‌عنه ایراد و اعتراض مؤثری را ابراز و اقامه نداشته است. علی‌هذا با این اوصاف شکایت شاکی را وارد تشخیص و مستنداً به مواد ۱۰ و ۵۸ و ۶۵ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ به الزام مشکی‌عنه به افزایش مرخصی زایمان شاکی از ۶ ماه به نه ماه کامل حکم صادر و اعلام می‌دارد. رأی صادر شده ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر در شعب تجدیدنظر دیوان می‌باشد.

رأی مذکور به موجب رأی شماره ۳۷۰۰۰۳۷ - ۹۳۰۹۹۷۰۹۵۶۰۰۰۳۷ - ۱۳۹۳/۷/۱۴ شعبه دهم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری قطعی شده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می‌کند.

رأی هیأت عمومی

به موجب تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده مصوب سال ۱۳۹۲ به دولت اجازه داده شده است مرخصی زایمان مادران را به نه ماه افزایش دهد و هیأت وزیران نیز در راستای این اختیار به موجب بند یک تصویب‌نامه شماره ۹۲۰۹۱۸۰۹۰۵۰۳۲۵۸ - ۴۶۵۲۷/۹۲۰۹۱ - ۱۳۹۲/۴/۱۹، مدت مرخصی زایمان (یک و ۲ قلو) زنان شاغل در بخشهای دولتی و غیردولتی را نه ماه تمام با پرداخت حقوق و فوق‌العاده‌های مربوط تعیین کرده است. نظر به این که شعب ۴۵ و ۱۰ و ۴ دیوان عدالت اداری به شرح آراء مندرج در گردش کار که در شعب هشتم و دهم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری عیناً تأیید و استوار شده است در ارتباط با خواسته شکات مبنی بر الزام دستگاه دولتی متبوع خویش به افزایش مدت مرخصی زایمان از شش ماه به نه ماه حکم به وارد دانستن شکایت صادر کرده‌اند این آراء در راستای حکم پیش گفته مقنن و مصوبه یاد شده هیأت وزیران صادر شده‌اند و به عنوان رأی

صحیح تلقی می‌شوند و به همین جهت در راستای ماده ۹۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ مفاد آرای مذکور به عنوان رأی ایجاد رویه برای شعب دیوان عدالت اداری، ادارات و اشخاص حقیقی و حقوقی مربوط لازم‌الاتباع است.
رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدجعفر منتظری

شماره ۲۱۵۸۷

۱۳۹۴/۲/۲۱

مصوبات هیأت امنای صندوق توسعه ملی و اصلاحیه‌های آن در خصوص

تعیین میزان کارمزد بانک‌ها در امر سپرده‌گذاری منابع صندوق نزد بانک‌ها

جناب آقای جاسبی

رئیس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

به پیوست مصوبات جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۳ هیأت امنای صندوق توسعه ملی و اصلاحیه آن به شماره‌های ۱۷۲۸۳۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۶ و ۱۷۴۲۱۱ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۷ و نامه شماره ۱۷۴۲۳۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۷ دبیر محترم هیأت امنای صندوق توسعه ملی در خصوص تعیین میزان کارمزد بانک‌ها در امر سپرده‌گذاری منابع صندوق نزد بانک‌ها، ارسال می‌شود. خواهشمند است در اجرای تبصره (۴) بند «ج» ماده (۸۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، مصوبات پیوست در روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران درج گردد.

معاون برنامه‌ریزی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - سیدحمید پورمحمدی

شماره ۱۷۴۲۱۱

۱۳۹۳/۱۲/۲۷

جناب آقای دکتر سیدصفدر حسینی

رئیس محترم هیأت عامل صندوق توسعه ملی

پیرو مصوبه شماره ۱۷۲۸۳۴ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۶ در خصوص صورتجلسه هیأت امنای صندوق توسعه ملی، در بند ۱۶ «بوجه سال ۱۳۹۴ به تصویب رسید و پاداش عملکرد همانند سال گذشته خواهد بود» صحیح می‌باشد که مراتب برای اجرا ابلاغ می‌گردد.

معاون رئیس جمهور سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - محمدباقر نوبخت

شماره ۱۷۴۲۳۴

۱۳۹۳/۱۲/۲۷

جناب آقای دکتر سیدصفدر حسینی

رئیس محترم هیأت عامل صندوق توسعه ملی

با توجه به بند (۸) صورتجلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۳ هیأت امنای صندوق توسعه ملی مبنی بر اینکه «نرخ کارمزد بانک‌ها با هماهنگی صندوق توسعه ملی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دبیرخانه هیأت امنای تعیین می‌شود»، به پیوست صورتجلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۸ کارگروه فوق مبنی بر تعیین نرخ کارمزد (۰/۲/۵) برای اجرا ابلاغ می‌شود.

معاون رئیس جمهور سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - محمدباقر نوبخت

شماره ۱۷۲۸۳۴

۱۳۹۳/۱۲/۲۶

جناب آقای سیدصفدر حسینی

رئیس محترم هیأت عامل صندوق توسعه ملی

هیأت امنای صندوق توسعه ملی در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۳ با حضور ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران و کلیه اعضای تشکیل گردید. بدینوسیله مصوبات هیأت امنای به شرح ذیل جهت اجرا ابلاغ می‌گردد:

صور تجلسه هیأت امنای صندوق توسعه ملی

۱- در این جلسه ابتدا رئیس هیأت عامل صندوق گزارشی از عملکرد صندوق را به اطلاع هیأت امنای رساندند، اعضای هیأت امنای ضمن قدردانی از تلاش‌های هیأت عامل مقرر نمود با توجه به محدودیت منابع صندوق و تعهدات آن در صورت لزوم در سال آینده نسبت به تشکیل جلسه هیأت امنای و تعیین اولویت‌ها اقدام نماید.

۲- گزارش حسابرس مستقل در خصوص عملکرد صندوق توسعه ملی به انضمام صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۳۰ اسفند ۱۳۹۱ ارایه و صورت‌های مالی سال ۱۳۹۱ به تصویب هیأت امنای رسید.

همچنین اعلام شد اعضای هیأت امنای در صورت داشتن پیشنهادات یا نقطه نظراتی در خصوص گزارش مزبور، مراتب را ظرف مدت ۱۰ روز، به دبیرخانه هیأت امنای منعکس نمایند.

۳- هیأت امنای با توجه به بند (۴) گزارش حسابرس مستقل مقرر نمود:

«در تنظیم صورت‌های مالی صندوق توسعه ملی، گزارش بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر میزان دریافتی حاصل از صادرات نفت (نفت خام و میعانات گازی، گاز و فرآورده‌های نفتی) ملاک عمل است.»

۴- در خصوص نحوه انعکاس برداشت‌های خاص در صورت‌های مالی از صندوق توسعه ملی مقرر شد کارگروهی با حضور رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور،

وزیر امور اقتصاد و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، رئیس هیأت عامل صندوق و رئیس هیأت نظارت، به نیابت از هیأت امنای در چارچوب جزء (۷) بند (د) اصلاحی ۱۳۹۲/۱۲/۱۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام اتخاذ تصمیم نمایند.

۵- هیأت امنای حداقل نرخ سپرده‌گذاری ارزی برای بخش نفت، گاز و پتروشیمی به میزان ۸٪ (هشت درصد) و سایر بخش‌ها را به میزان نرخ لایبور شش ماهه (دلار/یورو) به اضافه سه و نیم (۳/۵) واحد درصد نرخ لایبور (نرخ بهره بین بانکی در لندن) یا چهار (۴) واحد درصد ثابت در سال حسب مورد با تشخیص هیأت عامل صندوق، تعیین نمود.

۶- نرخ سود تسهیلات ریالی (در شیوه سپرده‌گذاری منابع ریالی صندوق نزد بانکها) برای اعطای تسهیلات بخش‌های آب و کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و گردشگری ۱۴٪ (چهارده درصد) و برای بخش صنعت و معدن ۱۶٪ (شانزده درصد) و مناطق محروم چهار (۴) واحد درصد تخفیف از نرخ‌های فوق تعیین شد.

۷- استان‌های خراسان جنوبی و چهارمحال و بختیاری به لیست استان‌های محروم واجد تخفیف چهار (۴) واحد درصد کاهش نرخ تسهیلات ریالی اضافه گردید.

۸- نرخ کارمزد بانک‌ها با هماهنگی صندوق توسعه ملی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دبیرخانه هیأت امنای تعیین می‌شود.

۹- شرکت‌های دانش بنیان مشمول چهار (۴) واحد درصد تخفیف تسهیلات همانند مناطق محروم گردیدند.

۱۰- فعالیت‌های واجد اولویت پرداخت تسهیلات ارزی صندوق توسعه ملی به شرح ذیل تصویب شد:

- طرح‌ها و فعالیت‌های نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشگاه.

- طرح‌ها و فعالیت‌هایی که بتواند از محل ارزآوری ناشی از صادرات محصول خود نسبت به بازپرداخت اصل و سود تسهیلات دریافتی به صورت ارزی اقدام کنند.

- طرح‌ها و فعالیت‌های حمل و نقل ریلی مشروط به بازپرداخت اقساط به صورت ارزی ۱۱- اولویت پرداخت تسهیلات سرمایه در گردش خواهد بود.

۱۲- طرح‌ها و فعالیت‌های بالادستی نفت و گاز به واسطه حجم بالای سرمایه‌گذاری موردنیاز مشمول محدودیت مندرج در بند (و) بخش پنجم نظام‌نامه و شرایط اعطای تسهیلات ارزی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۱۹ نمی‌باشد.

۱۳- طرح‌های بالادستی نفت و گاز با تضمین شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران از رعایت بند (ه) بخش هفتم نظام‌نامه موضوع فوق، مستثنی می‌باشد.

۱۴- فعالیت‌های واجد اولویت پرداخت تسهیلات ریالی صندوق توسعه ملی در پیوست شماره چهار (۴) صورتجلسه مورخ ۱۳۹۳/۴/۱۷ به شرح ذیل اصلاح گردید:

الف) صنعت و معدن

- سرمایه در گردش طرح‌ها و فعالیت‌های تولیدی

- طرح و فعالیت‌های صادراتی

ب) گردشگری

- احداث و تأمین تجهیزات هتل، مراکز اقامتی، مراکز تفریحی و مجتمع‌های رفاهی و بین راهی.

ج) آب و کشاورزی، محیط زیست و منابع طبیعی

- سرمایه در گردش طرح‌ها و فعالیت‌های تولیدی

- صادرات محصولات کشاورزی

- احداث گلخانه و تولید محصولات گلخانه‌ای

- طرح‌ها و فعالیت‌های زیربخش شیلات: پرورش ماهیان دریایی در قفس، گرم آبی، سرد آبی، خاوباری، میگو و تجهیزات صیادی.

- طرح‌ها و فعالیت‌های صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی

- افزایش بهره‌وری مصرف آب از طریق روش‌های نوین آبیاری و فناوری‌های روزآمد و نیز طرح‌های تأمین، تصفیه و انتقال آب

- خدمات مکانیزه کشاورزی

- طرح‌های زیست محیطی و منابع طبیعی

تبصره - مجموع سهم بندهای ۱ و ۲ این قسمت (سرمایه در گردش طرح‌ها و فعالیت‌های تولیدی) و (صادرات محصولات کشاورزی) از کل تسهیلات ریالی بخش آب و کشاورزی حداقل ۵۰٪ (پنجاه درصد) و سهم سایر بندها حداکثر ۵۰٪ (پنجاه درصد) تعیین می‌شود.

۱۴- هرگونه گشایش اعتبار اسنادی براساس مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

۱۵- بودجه پیشنهادی سال ۱۳۹۴ هیأت عامل صندوق توسعه ملی، به تصویب هیأت امنای رسید.

۱۶- پاداش عملکرد پایان سال اعضای هیأت عامل همانند سال قبل تصویب شد.

۱۷- براساس تبصره (۴) بند (ج) ماده (۸۴) قانون برنامه پنجم توسعه همانند سال قبل آگهی‌های صندوق توسعه ملی در روزنامه دولتی ایران درج خواهد شد.

معاون رئیس جمهور سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - محمدباقر نوبخت